

Een fijne terechtstelling blijft volk boeien

Een openbare terechtstelling of afranseling van een crimineel trok vroeger hele volksscharen. Ook gisteren vonden veel Leeuwarders het leuk om een veroordeelde te zien bungelen.

Door Rob Leemhuis

LEEWARDEN – Waaraan danken Leeuwarders hun bijnaam van Galgelappers? De galg was volkomen af, maar het stadsbestuur was zo krenterig dat het vond dat de rest van de provincie best kon meebetelen aan een nieuwe. De ommelanden hadden daar weinig trek in: Leeuwarden profiteerde immers ook van al het volk dat naar de terechtstellingen kwam kijken. Dus besloot het stadsbestuur de galg op te lappen.

Vlak voor zijn terechtstelling gaat Nick Hoogland snel nog even een klein rondje hardlopen. Doodgemoedereerd. „Hangen went”, vertelt hij achteraf, nadat hij voor de tiende keer in zijn leven is opgehangen. „Het touw is wat ruw, dat is niet zo plezierig.”

Eng is het niet, je hoofd door de strop steken en bungelen, vindt Hoogland. Tenminste niet met een haak in de strop, waaraan aan een tuigje om zijn bovenlijf wordt gehangen. „Of het eng is, hangt ervan af of je aan bergbeklimmen hebt gedaan.”

Hoogland maakt deel uit van het Bredase gezelschap Ratatouille, dat giste-

De terechtstelling van de Dokkumer Harm Attema werd gisteren in Leeuwarden nagespeeld. Foto LC/Catrinus van der Veen

ren voor het Historisch Centrum Leeuwarden (HCL) de historische veroordeling en terechtstelling van Dokkumer Harm Attema nagespeelde. Historische vereniging Aed Levverd vond dat een vrolijke manier om zijn tienjarig jubileum te vieren: want bij die ophanging, halverwege de achttiende eeuw, was de naam galgelapper ontstaan.

Attema had zijn vrouw met een strijkijzer doodgeslagen en moest dus hangen, maar hij had weinig trek zijn laatste adem aan die gammele galg uit te blazen.

Tijdens de rechtszaak blijft de burgemeester onverbiddelijk. Onverstoorbaar zet hij een hoer in de schandpaal, nadat die al te opzichtig klandizie heeft gezocht in het publiek. Hij negeert de weeklacht van de beul, die een veilige werkplek eist. „Kijk, dat is het mooie van Leeuwarden”, roept hij als de strop om Attema's nek wordt gelegd. Om meteen na de voltrekking een opknopbeurt voor de galg te beloven.

Leuk en educatief, noemt directeur Geart de Vries van het HCL de voorstelling. Nadat bekend werd dat er in Leeuwarden een terechtstelling zou worden nagespeeld, kwamen er boze mails binnen. De doodstraf is de wereld nog niet uit en daarom zou de voorstelling te gruwelijk zijn, was de boodschap. De Vries vindt dat overdreven. „Er is elke dag moord en doodslag op televisie. Hier staat de dode meteen na zijn ophanging weer op.”